

A szegedi Vörös Kereszt működése.

(Saját tudósítónktól.) A Vörös Kereszt Egyesület szegedi fiókjának választmánya hétfőn délután öt órakor ülést tartott. A választmányi ülésen dr. *Lugosi Döme* titkár beszámolt a Vörös Kereszt múlt hónapi tevékeny működéséről, amelyet a következőkben ismertetünk:

Első számú fiókkórházunkban ezideig 365 beteget vettünk fel, II. fiókkórházunkban pedig 377-t. A Szeged-pályaudvari betegnyugvó állomásunkon 804 beteg, sebesült nyert kórházi ápolást. Szeged pályaudvari betegnyugvó állomásunkon jun. 14-ig 34,745 adag ételt osztottak ki ápolónőink.

Elnöki tanácsunk elhatározta, hogy faszobor felállításával gyűjtési akciót indít. A rokkant katonákat gyámolító és elhelyező hivatal felkérésére felállította a gyámi szervező bizottságot, melynek tagjai a tisztikar tagjai, azonkívül dr. *Orkonyi Ede*, *Niedermayer Antal* és *Barmos György*. Elnöke pedig báró *Gerliczy Félix*. — Özvegy lovag *Worzsikowszky Károlyné* elnöknő ápolónői tanfolyamot fog rendezni. — Az újabb hadikölcsön-jegyzés alkalmával ismételtén 4000 koronát jegyzett. — A Szeged-pályaudvari betegnyugvó állomásunk részére *Glattfelder Gyula* püspök ur öméltóságától kieszközölte, hogy a szegedi templomokban fali persellyel gyűjthessünk betegnyugvó állomásunk céljaira.

Miután kórházunk helyiségeit katonai egészségügyi parancsnokságok kifogásolták, megkereste a temesvári cs. és kir. katonai parancsnokságot, hogy a *Jókai-utcai elemi iskolai kórházat a szegedi Vörös-Kereszt Egylet rendelkezésére bocsássa át*.

Általában véve választmányunk a legnagyobb szorgosságot fejtette ki a háboru alatt, a jótékonycélú gyűjtések terén: A háboru elején dr. *Somogyi Szilveszter* társelnök intézkedése folytán, mintegy 90 persely helyeztetett el részünkre különböző nyilvános helyeken. Ugy egyletünk pénztárába, mint egyes intézményeink külön pénztárába kisebb-nagyobb adakozások történtek. *Nónay Dezsőné* szép sikerrel babakiállítását rendezett. *Szántóné Ladányi Mariska* pedig a Korzó-moziban hangversenyt tartott. A Korzó-mozi állandóan rendelkezésünkre állt, s a mozi-napon kívül is több ízben előadást tartott egyletünk javára. A m. kir. 5. h. gy. e. zenekara a színházban filharmóniai hangversenyt, a cs. és kir. 28. gy. e. zenekara pedig a Tisza-szállóban tartott hangversenyt, kielégítő eredménnyel. *Kerékjártó Duci* hegedűművész a Korzó-moziban tartott hangversenyt javunkra. *Komley K. Gyula* szinigazgató rendezése mellett pedig szegedi műkedvelők öt passió-előadást tartottak húsvét után a színházban. A színházban tartott estélyünkön pedig *Rákosi Jenő* tartott előadást. Gyűjtőkoesi akciónk a maga nemében páratlan sikerű gyűjtést folytat. *Kovács József* főorvos vezetésével *Nónay Dezsőné* agitálásával alakított ápolónői csoport I. fiókkórházunkban elvégezte az önkéntes ápolónői tanfolyamot. A közel jövőben új tanfolyam fog alakulni.

A hosszan tartó háboru a Vörös-Keresztre soha nem gondolt feladatokat rótt reá. Egyletünk feladatainak megfelelni kész, de ennek sikere csak akkor lesz teljes, ha tag-

jaink áldozatkész munkássággal támogatják a vezetőséget.

A választmányi ülés tudomásul vette a titkári jelentést és aztán több adminisztrációs természetű ügyet tárgyalt.

Török hivatalos jelentés.

Konstantinápoly, június 14. A főhadiszállás közli: A Dardanella-fronton az előbbi állásaiba vetettük vissza az ellenséget, amely Sed-il-Bahr mellett ismételt támadást kísérelt meg jobbszárnyunk ellen. Eközben az ellenségnek súlyos veszteségeket okoztunk. — Reggel az ellenséges tüzéség pazarul ontotta Ari Burnu mellett lövedékeit, de semmiféle hatást se tudott elérni. Az anatóliai partvidéken felállított ütegeink tegnap is eredményel bombázták az ellenséges állásokat. A többi harcterekről nincs jelenteni való. (Közl a miniszterelnöki sajtóosztály.)

HUMOROS OLASZ MAGYARÁZAT ALBÁNIA MEGSZÁLLÁSÁHOZ.

Lugano, június 14. Az olasz sajtó, állandóan a legnagyobb izgatottsággal tárgyalja az albán-szerb eseményeket. A *Corriera della Sera* legutóbbi számában is hevesen kel ki Szerbia ellen. Ezzel szemben a többi lap nagy része, hogy az események hatása alatt feldühödött és izgatott közönséget megnyugtassa, úgy látszik, felsőbb helyről kapott utasítás folytán, azt írja, hogy Szerbia csupán csak *ideiglenesen szállja meg Albániát*. Több lap kommentárt is fűzött ehhez. Így többek között egyesek azt irták, hogy azért vált szükségessé, hogy a szerbek és olaszok között *szorosabb összeköttetés létesüljön*, más lapok szerint, a megszállás Szerbia részéről csak egy *barátságos intés* akar lenni Bulgáriának, hogy a macedon-kérdés miatt *Szerbia nem akar támadólag fellépni utóbbival szemben* és hogy ezt beigazolja, csapatait a bolgár határról Albániába vonta.

ANGOL GYŐZELEM A MÉRGES GÁZOKON.

Rotterdam, június 14. Az angol *Star* című folyóirat írja, hogy az olaszok elfoglaltak egy osztrák helységet amelyben egy nagy gyárat fedeztek fel, amely mérges gázokat gyártott a hadsereg részére. A gyárból az ellenség nagy csövekkel vezette a mérges gázokat a lövészárkokig, ahonnan átfújták az oiaszokra. A lap szerint ez a gyár volt az egyedüli egész Közép-Európában, amely a német és osztrák-magyar hadsereg részére állította elő a mérges gázokat és így most már megszűnt a gáz-veszedelem. Kíváncsian várjuk már most, mit fog írni a *Star*, hogyha ezután mégis csak a mérges gázokkal kell majd takargatni vereségeit az ententének.

MEGTORPEDÓZOTT ANGOL HAJÓ.

Grimby, június 14. A *Reuter-ügynökség* jelentése szerint a *Plymouth* vontatógőzöst egy német tengeralattjáró megtorpedózta. A hajó legénységét megmentették.

OLASZ KÉM — FRANCIAORSZÁGBAN.

Genf, június 14. Gerenoble nagy francia centrumban letartóztatták *Davigno* turini tanárt, aki Olaszországnak kémkedett.

A madarak és a repülőgép.

A repülőgép feltalálása előtt a madarak korlátlan hatalmu és felelősségű ura és királya a sas volt. Ámde a repülőgép detronizálta a sast és most a levegő és a madarak királya: a repülőgép. Nagyságban és a repülés magasságában és gyorsaságában egyetlen egy madár, még a sas sem versenyezhetik vele. Miként más trónjavesztett király, úgy a sas sem nyugszik bele egykönnyen új helyzetébe. Gyűlöli a repülőgépet, mely őt letaszította arról a trónról, melynek madáremlékezet óta tulajdonosa volt. Ha a levegőben találkozik az új királlyal: a repülőgéppel, bizony szembeszáll vele, megtámadja és itt-ott előfordul, hogy éles csőrével sikerül — ha nem is katasztrófális — kárt csinálnia a repülőgép szárnyán. *Vedrinez* például híres *páris—madridi* utján revolverrel lőtt le egy sasmadarat, amint a Pyreneusokon keresztül repült.

A turautakon a repülőök rendszeren 1500—1600 méter magasságban, tehát olyan magasan repülnek, hogy nem igen találkoznak madárral, olyan magasan, ahol a madár sem jár. Azaz mégis jár, mert a sassal, sőt a vércsével még ilyen magasságban is találkozhatnak. Egyes repülőök még éppenséggel 2000 méter magasban is látuk sást. Csakis a sas viseltetik ellenséges indulattal a repülőgéppel szemben, a többi madarak általában horzástóan félnek tőle. Már a repülőgép motorának a zaja is elriasztja őket, úgy hogy madár nem igen merészkedik a repülőgép közelébe. Kivételt képez a gólya, mely szívesen kering a repülőgép alatt s amig győzi szusszal, amig a repülőgép 80—90 kilométernél nagyobb óránkénti sebességgel nem repül, hűségesen követi is a lég új királyát. Igen ostobán viselkedik az aviatikusok állítása szerint a repülőgéppel szemben a vadliba és vadkacsa. Ezek azon való iparkodásukban, hogy kikerüljék a gépet, akárhányszor nekiütődnek annak. Eltérben a szelid libát a repülőgép repülésre ösztökéli. Ha a repülőgép megjelenik egy-egy libacsapat fölött, ezek kivétel nélkül szárnyra kelnek és elkezdenek repülni. Ez bizonyára nem annyira a repülőgép ösztönzésének az eredménye, mint inkább a nagy félelem következménye, amint a liba rendszeren szárnyra kell, ha nagyon megijed valamitől vagy valakitől.

Ha madárcsapatokkal, például egy-egy varjucsapattal találkozik a repülőgép, ezekben a csapatokban a nagy ijedelem rendszeren örült kavardást idéz elő. Zavarukban össze-vissza repülnek, egymásnak ütődnek, egy szóval a fejvesztett tábor mintaképét nyújtják. A kisebb madarak, mint a veréb, fecske, pacsirta stb., magatartásáról nem igen tudnak felvilágosítást adni az aviatikusok, mert azok olyan kis pontok a levegőben, hogy egyszerűen nem látszanak.

Idővel persze a madarak magatartása is meg fog változni a repülőgéppel szemben. A mint több és több ilyen óriási madár fogja a levegőt hasítani, annál jobban megszokják majd azok a kattogását és nagyságát és bizonyára közömbösen fognak elhaladni mellettük, vagy legföljebb annyi elfogódást fognak érezni, amennyit a közönséges halandó érez, amikor egy-egy koronás fővel szembe kerül. Megszokják majd, mert nemcsak az ember — gewohnheitstier.